

עין משפט
גר מצוה

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

ה א מ"י פ"ד מהל' גזירה
ה"ל ג וישן נבמ"א
טוב"מ מ"י ע"ג:
ז ב מ"י פ"ה הל' ג
שטעטע ה"ל ח ט סמג
ל"חין דמ:
ז ג מ"י פ"ד מהל' גזירה
ה"ל א טוב"מ סמג:
ח ד מ"י פ"ה הל' ג
שטעטע ה"ל י א יא
סמג סג:
ט ה מ"י פ"ד מהל' ג
גזירה הל' ג טוב"מ
י ו מ"י פ"ד הל' א
טוב"מ סג:
יא ז מ"י פ"ה הל' ג
שטעטע ה"ל ב סמג
עקש טט טשי"ע פ"ח מ"י
דל"א ספיק א:

מוסף רש"י

באבדירה. לנטור עלמו על
ידי גג. טעטען נגננה
היטט האבדירה שטלאמי
ומנא, שטעטע ה"ל. משלם
תשלומי כפול. כגנב
עלמו. דרשיתן א"כ לא
ימלא הגנב אם לא ימלא
כמו שאלה. אלא הוא עלמו
נגנב, ומכח נחמה ישלם
שט"ס וכתיב ו... היכן
פקדוני. אמר למה חס
היך שורי אמר ליה אבד
ונשחיתו ו... משלם
את הקרן. ויכל לא.
לדון כפול אלא טעטען
נגנב, וזמנו ושלם נמי
לא שכי אלא כשהיה,
דמיני כגנב חס והתירו
לפשוטן. ובעי"נ קמא.
הורה על פי עטמט.
לומר שבויה ולפחו 19
על לא עדי, משלם
קרן וחומש ואשם. מין
שטעטע הפקדון דליה
אלה עד שמוה וכן
הרשב"א וכן להסכמת
דמיני כשטעטע גזל הא
כפרשת פול והתירו חס
ועלמא אמר עכו וגו'
שבויה חס. אמר לו
נגנב כו' הורה מעצמו
השלם קרן וחומש
אשם. אמר כפול לא.
מיהיה כקסם הוא געט.
יערק בעל הבית אל
האלהים לשבויה. וכן
ז"ל אמר אם לא ימלא חס
זמנו שנגנבה אלא היא
נגנב. והוא כנר נקר
לא הייטן לשבויה וישע
שקר וחמר קן ולא
ירם. אשר ישיעין הייטן
שלם כפול וכו' חס.
אתה אמר לשבויה.
ח"מ לטעמה. או אינו
ילא לדון. קרינה לין.
תעשה שטען כנר
נגנב. אש"ס שלם שטעט
שלם כפול על כה עדי
ל... טעין שלם לין
מאו וכפר לתור נגנבה.
יד יתחייב כפול על כה
ירם ש"ס כנר (שמות כב
1.) אף כאן לשבויה.
2.) אף כאן משלמין כפול
3.) טענת גנב אלא לאחר
שטעט. וכן למתן שטעט
ריגסס האבדירה שטעט
ל... ודין משביחן
על הקישא. אש"ס דלמא
למירק ביה. דלמא לין ק"ו
מעלמו ודין אש"ס ק"ו
ג"ש היקס מעלמו אלא אם
כן נמדה מרבו וכו' מרבו
הלכה למשה חסי (שמות
כא.)

הועדים מעידים אותו שאבדו. אכלו נקט לרבותא אף על פי שאבדו מן העולם פטור מן הכפל בטענת אבד וסיפא נקט שנגנבו לרבותא דלע"פ שהוא צעין חייב כפל כיון שטוען טענת גנב: הו"י אומר בטוען טענת גנב דבר הכתוב. דלא זה ולימד על זה: **מגנב הגנב**. דהגנב משמע המיוחד כמו העולה עולה ראשונה (פסקים דף נח:) היך המיומנת שביך (מולין דף סא.): **ואידך** (י) הגנב צבד' חייא בר אבא. אע"ג דהאי דריש לרבינו והאי למיעוט אין לחוש דהכל לפי סדרת הדרכים: כשהוא

באבדירה משלם תשלומי כפול שנאמר ועל כל אבדירה אשר יאמר תנן התם (א) הדין פקדוני אמר ליה אבד משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו שאכלו משלם את הקרן יהודה על פי עצמו משלם קרן וחומש ואשם: היכן פקדוני אמר לו גנב משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו שנגנבו משלם תשלומי כפול יהודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם קתני מיהא בטוען טענת גנב דמשלם תשלומי כפול אבד לא משלם אבד שלא בשבויה אינו משלם תשלומי כפול מנהני מילי דתנו רבנן: אם ימצא הגנב בטוען טענת גנב הכתוב מדבר אהא אומר בטוען טענת גנב או אינו אלא כגנב עצמו כשהוא אומר אם לא ימצא הגנב אם לא ימצא אומר אם לא ימצא הגנב (ב) בטוען טענת גנב הכתוב מדבר תניא אידך אם ימצא הגנב עצמו הכתוב מדבר אהא אומר כגנב עצמו או אינו אלא בטוען טענת גנב ימצא הגנב הרי טוען טענת גנב אמור הא מה אני מקיים אם ימצא הגנב כגנב עצמו מדבר דכולי עלמא מיהא אם לא ימצא הגנב בטוען טענת גנב כתיב מאי משמע אמר רבא אם לא ימצא כמה שאמר אלא שהוא עצמו גנבו ישלם שנים ומגלן רבשבויה דתניא ונקרב בעל הבית אל האלהים וישבויה אתה אומר לשבויה או אינו אלא לדון נאמר שליחות יד למטה ונאמר שליחות יד למעלה מה להלן לשבויה אף כאן לשבויה אלא למאן דאמר חד כגנב וחד בטוען טענת גנב דתינו דכתיבי הרי קראי אלא למאן דאמר תרויהו בטוען טענת גנב תרי קראי למה לי אמרי חד למעוטי טענת אבד ולמאן דאמר חד כגנב וחד בטוען טענת גנב דלא מייחד למעוטי טענת אבד מנא ליה מגנב הגנב ולמאן דאמר תרויהו בטוען טענת גנב דמיעוטי ליה טוען טענת אבד גנב הגנב מאי דריש ביה אמר לך מבעי ליה לכדריב חייא בר אבא אמר רבי יוחנן אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן הטוען טענת גנב בפקדון משלם תשלומי כפול טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה למאן דאמר חד כגנב וחד בטוען טענת גנב דהאי גנב הגנב אפקיה למעוטי טענת אבד דר' חייא בר אבא אמר ליה אמר לך הקישא הוא וואין משביחין על הקישא למאן דאמר חד כגנב וחד בטוען טענת גנב שפיר אלא למאן דאמר תרויהו בטוען טענת גנב עצמו מנא ליה וכן תימא ליתי בק"ו מטוען טענת גנב דיו לבא מן הדין להיות כגדון מה להלן בשבויה אף כאן בשבויה נפקא ליה מדרתנא דבי חזקיה דרתנא דבי חזקיה אמר שור וגניבה והכל בכלל אילו כן הייתי אומר מה הפרט מפורש קרב לגבי מוכח אף כל קרב לגבי מוכח מה יש לך להביא שה

כצדקה. מנאל חבירה שטוען נגנבה הימני לאחר שמשלמיה: **שנאמר על כל חבירה וגו'**. וטוען טענת גנב מוקמינן ליה להאי קרא לקמן בשמעתין: **סמ ספס**. בהגזל עלים (לקמן קה:): **משלם אם הקרן**. דלמן כפול אלא בטענת גנב: **הורה מעלמו משלם קרן וחומש ואשם**. דכתיב (ויקרא ה) או מכל אשר ישבע עליו לסקר וגו' וזהו אשם גזילות ואינו נא אלא על הודאת פיו דלע"פ דלא כחז בההיא פרשה הודאה כחז רחמנא נאשם גזל הגר כפרשת נשאל והמירו את מטאמם וגו' וחומש נמי אינו בלא אשם: **טענת אבד**. אבד הימנו: **כשבויה**. לאמר ששבע לסקר דקמתי משביעך אני: **טוען טענת גנב**. כגנל הבית שטוען טענת גנב כפקדון זה דכתיב(י) וגויז מצית האיש וגו' הכתוב מדבר וקאמר דלמס ימנאל שהוא גנב שישלם שנים: או אינו אלא כגנב עלמו. שבעל הבית אמת טען וימנאל הגנב שנגנבו: **כשהוא אומר אם לא ימצא הגנב**. ולקמיה מוקמינן לה טעטען טענת גנב שגמלא הוא בעלמו וגנב הוא אומר דהאי קרא ללעיל נמי כשנמנאל בעל הבית שקרן קאמר וקאמיה פרכין מרי קראי למה לי: **כגנב עלמו**. מגיד הכתוב שנגנב משלם כפול: או אינו אלא בטוען טענת גנב קאמר. דלמס נמנאל הוא גנב משלם כפול: ה"ג כשהוא אומר אם לא ימצא הגנב הרי טוען טענת גנב אמור הא מה אני מקיים כו': אם לא ימצא כמו שאמר. שטוען נגנבה דכתיב וגויז מצית האיש: **אלא הוא עלמו גנבו**. ונקרב בעל הבית כלומר והוא כנר נשבע דכנר שלא שלח ידו מה כתיב אחריו על כל דבר פשע וגו' ישלם שנים(י): **וממאי**. דהאי ונקרב בעל הבית לשבויה קאמר: **לשבויה**. שכיין שטוען וגויז מצית האיש ישבע שנגנבה ויפטור: או אינו אלא לדון. ולפטורין דשומר חס שטוען נגנבה ישלם דהאי קרא בשומר חס כתיב דבאמר'י צהשאל ב"מ דף נג:): **שליחוס יד למטה**. בשומר שזכ שבויה ה' מהיה בין שניהם אם לא שלח וגו': **שליחוס יד למטה**.

תורה אור השלם

1. על כל דבר פשע על שור על חמור על שד על שלמה על קל אבדור אשר יאמר כי הוא זה שור עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ישיען אלהים ישלם שנים שמה כב ח קר'יהו:
2. כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשיעור וגב מצית האיש אם ימצא הגנב שנים שמה כב ו ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שקל ידו במלאכת רעהו: שמה כב ו

הגהות הב"ח

(ה) גם' אם לא ימצא הגנב הרי אומר טעטען טענת גנב: (ו) חוס' ד'יה וידין גנב הגנב כו':

מסורת הש"ס

הגהות רש"י
הגהות הרשב"א
הגהות רמ"ב

הגהות הרשב"א

הגהות רמ"ב
הגהות הרמ"ה

הגהות הרמ"ה

הגהות הרמ"ה
הגהות הרמ"ז

הגהות הרמ"ז

הגהות הרמ"ז
הגהות הרמ"ח

הגהות הרמ"ח

הגהות הרמ"ח
הגהות הרמ"ט

הגהות הרמ"ט

הגהות הרמ"ט
הגהות הרמ"ק

הגהות הרמ"ק

הגהות הרמ"ק
הגהות הרמ"ל

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס
מסורת הרמ"א

מסורת הרמ"א

מסורת הרמ"א
מסורת הרמ"ב

מסורת הרמ"ב

מסורת הרמ"ב
מסורת הרמ"ג

מסורת הרמ"ג

מסורת הרמ"ג
מסורת הרמ"ד

מסורת הרמ"ד

מסורת הרמ"ד
מסורת הרמ"ה

מסורת הרמ"ה

מסורת הרמ"ה
מסורת הרמ"ו

מסורת הרמ"ו

מסורת הרמ"ו
מסורת הרמ"ז

על הקישא. אש"ס דלמא למירק ביה. דלמא לין ק"ו מעלמו ודין אש"ס ק"ו ג"ש היקס מעלמו אלא אם כן נמדה מרבו וכו' מרבו הלכה למשה חסי (שמות כא.)